

Biblijski korijeni vjere

Mala škola biblijske duhovnosti
Vugrovec, 18. 12. 2019.

p. Niko Bilić, SJ,
amdg.eu

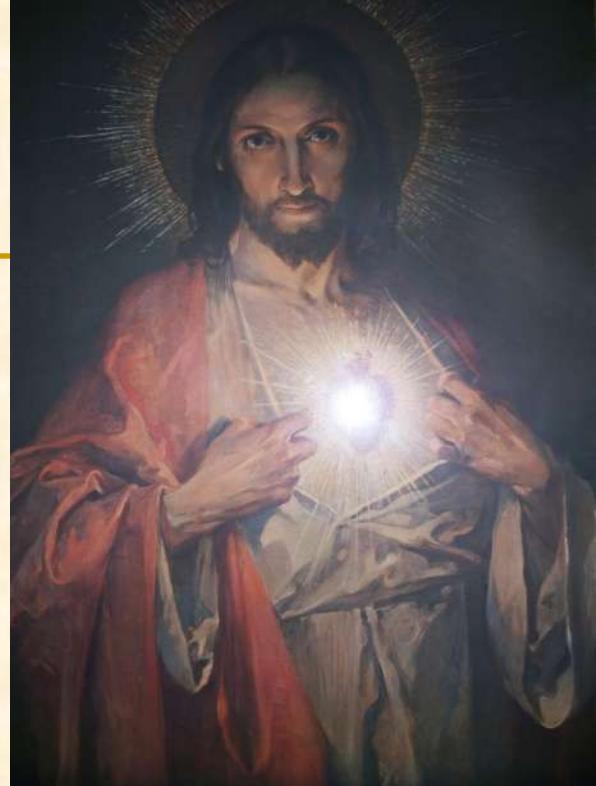
Dođi, Božiću

II. Božićne litanije

E   Fism   A   H   Cism   H   E

Do - di,   Bo - ži - ču,   do - - di!   Do - di,   I - su - se   naš!

Biblijski korijeni vjere

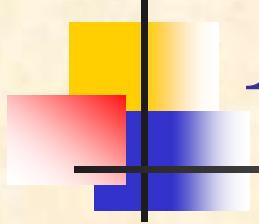
Vjerujte u Boga i u mene vjerujte (Iv 14,1)

učenici – vjernici (Iv 2,11)

molitva i velika vjera majke Kanaanke (Mt 15,28)

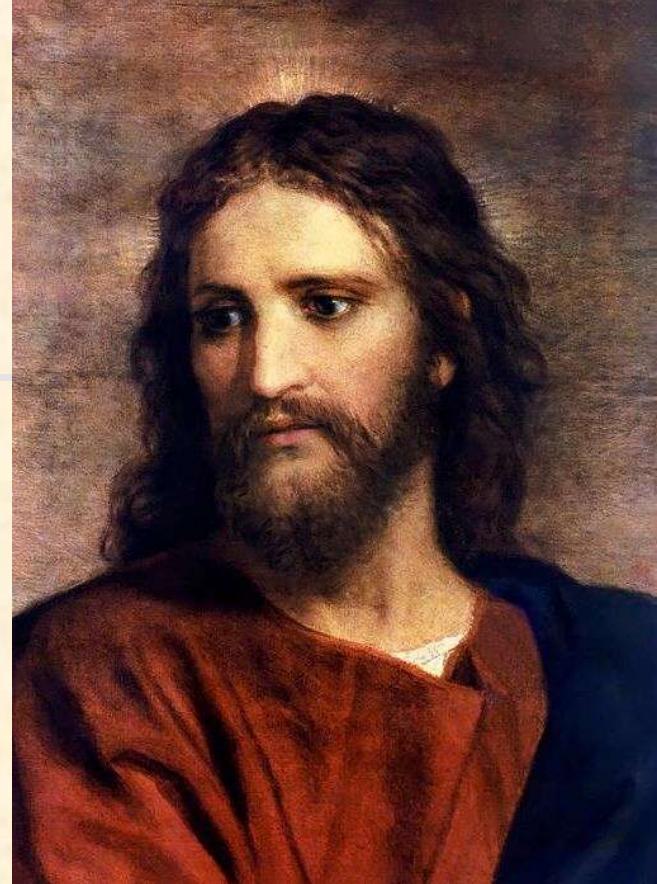
Toma – vidio i povjerovalo (Iv 20,29)

Lidija: “Prosudite jesam li vjerna” (Dj 16,15)

Moja vjera

- *Koje znakove mi je Bog dao na mojem životnom putu?*
- *Kakvo je moje povjerenje u bližnje?*
- *Koliko se znam osloniti na Gospodina?*

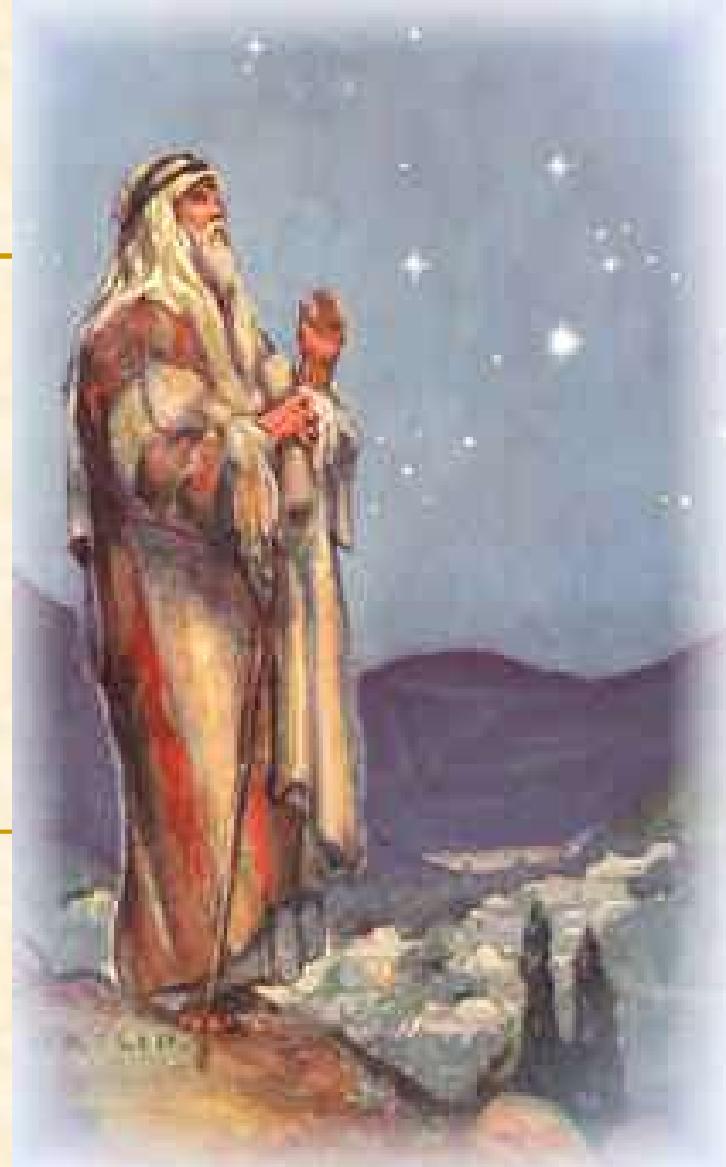

Abraham, vjernik

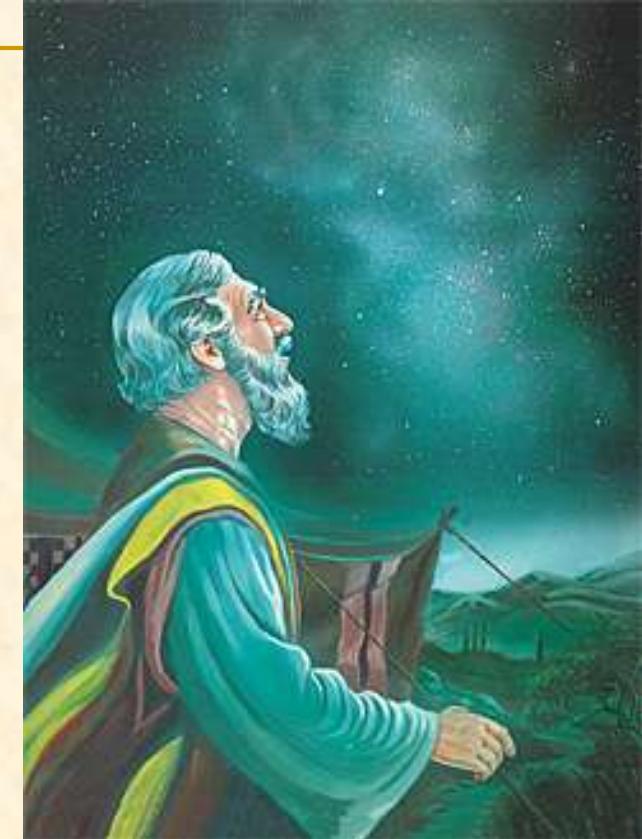
*Pogled u visine
i stečeno povjerenje*

Post 15,1-6 u kontekstu

Abrahamova vjera

- **הָמִן** (Post 15,6) [he'emin]
steći povjerenje; “Amen”
  - Prvi: ...*povjerovao – pravedan*
→ Rim 4,3; Gal 3,6
- Prva molitva u 15,2s – pritužbe
  - “Što ćeš mi dati?”(2),
“Nisi mi dao” (3)
    - *velik narod* (12,2) ⇔ bez djece (11,30)
  - 3 + 1 Božji odgovor:
- Ne... (15,4), Pogledaj i broji..., Ovako... (v5)
- “Izvede ga” – neverbalno (**אֶצְבַּע** *jasa'* “izvesti” v5)

Pogled prema gore

- Pogledaj! (**נְבָט** hi. *hibbit*)
  - Usmjeren, motrilački pogled
- Mojsije se bojao u Boga
gledati (**נְבָט** Izl 3,6)
- Pogledao bi u mјedenu zmiju
i ozdravio (**נְבָט** Br 21,9)
- Oči upirem Hramu tvojemu (**נְבָט** Jn 2,5)
- Gledat ће onoga koga su proboli (**נְבָט** Zah 12,10;
Iv 19,37) Usp. Gledaju na me (Ps 22,18)
  - ← “*pokazat ћu ti zemlju*” (12,1)

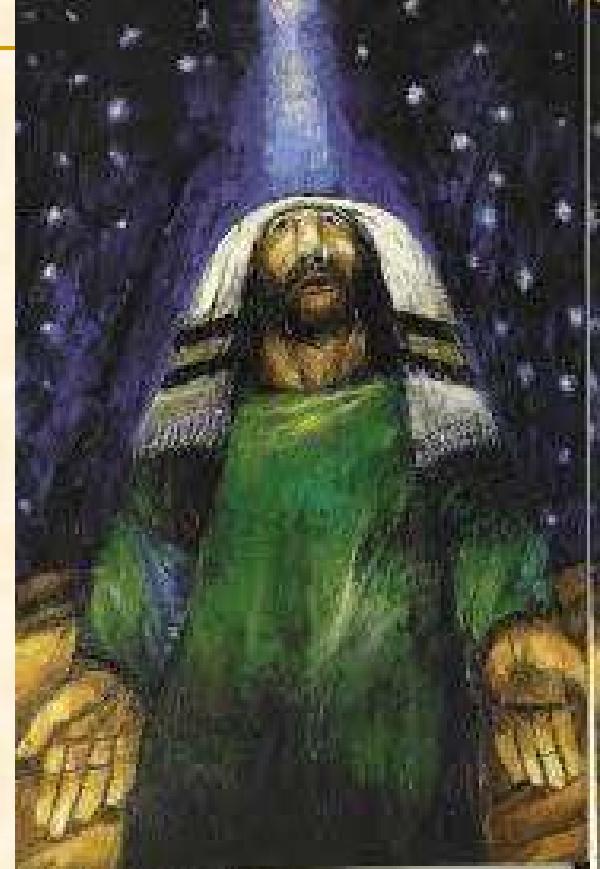
Abraham i Melkisedek

- “poslije...” (Post 15,1)
- Svećenik כהן *kohen* (14,18)
- kruh i vino
- blagoslivlja Abrahamu (19), Bogu (20)
  - Potvrđuje Božju pobjedu
  - Plodovi:
- יהוה = 1) אל עליון 'el 'eljon (18.19.20.22)
Bog Svevišnji + 2) tvorac neba i zemlje (19.22)
- Abraham se odrekao ratnoga plijena (23)

Sklapanje Saveza

- Bog štit i plaća (Post 15,1)
- Ljudski savezi – ratnički (v13)
- Božja objava:
  - תְּרִדְמָה *tard^emâ tvrd san*
(15,12 usp. 2,21);
  - Goruća zUBLJA (KS), plamen (Š.)
15,17 – vatra (usp. Izl 3; Dj 2)
- Savez בְּרִית (Post 15,18)
- לְאַמֵּר *le 'mor* “rekavši” (KS), “i reče” (Š):
- “Dat ću ti zemlju” – povjerenje prepostavka

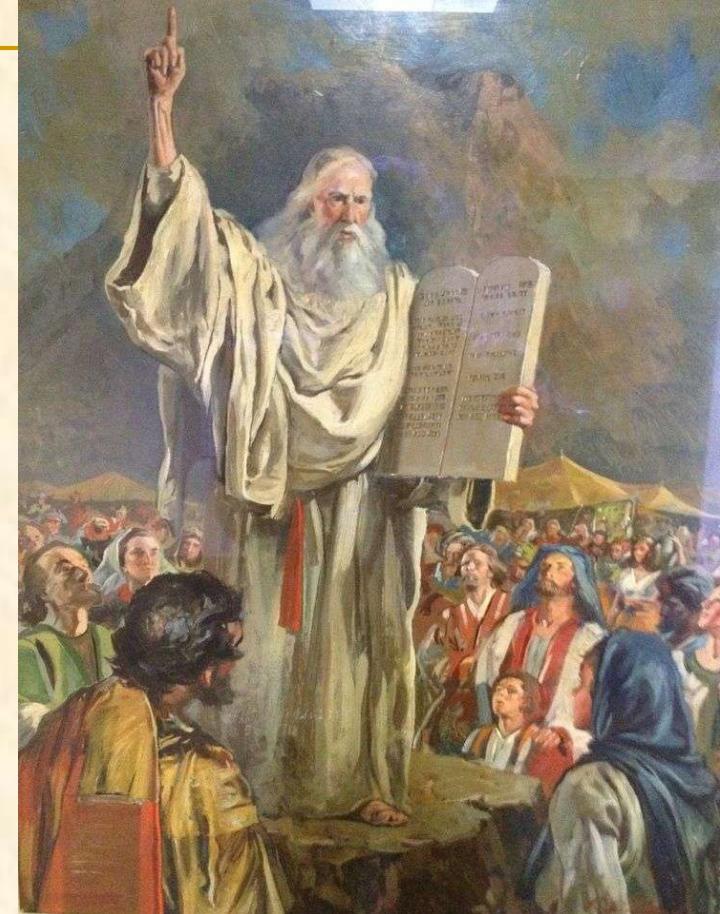
Glagol vjerovati

- povjerenje među ljudima
  - A) *Riječi u Post 42,20:*
- “Vaše će se riječi *potvrditi*”
  - Josip od braće traži Benjamina
  - B) Vjerovati *nekome*
(Post 45,26):
    - hebr. נִזְמָן prijedlog smjera
- Jakov ne vjeruje sinovima za Josipa da je živ i da vlada (usp. uskrsna vjera)

Vjerovati u Boga

- osloniti se na njega,
pouzdati se
- hebr. ב b^e prijedlog za
“lokativ” ili “instrumental”
  - kao Abraham (Post 15,6)
- korijen אמן aman
- u Izl 7x,
- subjekt: zajednica

Priprava

■ a) priprava

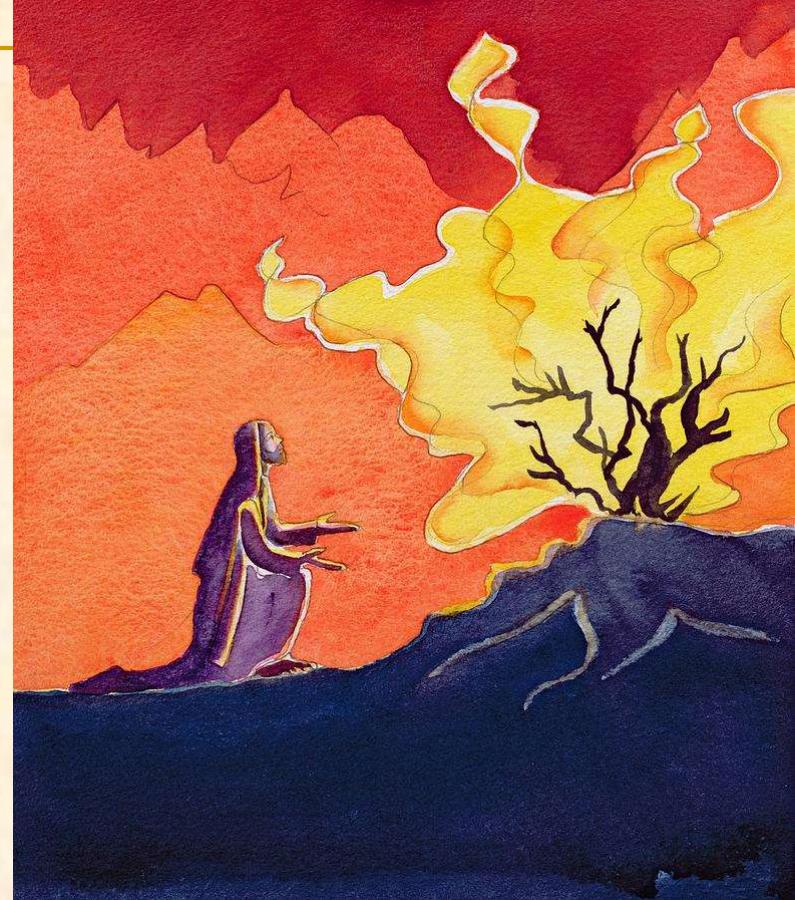
□ Mojsije Bogu u Izl 4,1:

■ Ako mi ne vjeruju (prijedlog ל le)

□ Bog Mojsiju u Izl 4,5:

□ hebr. כִּי “vjerovati da”

■ “Oni će vjerovati da ti se pokazao יְהוָה”

Još dva znaka (usp. Lk 2,12)

- Bog Mojsiju u Izl 4,8:
  - Ako ti ne vjeruju (לְ , zbog 1. znaka)
  - Glasu drugoga znaka (לְ) vjerovat će
- Bog Mojsiju u Izl 4,9:
  - Ako ne vjeruju dvama znakovima (לְ)

Kako je narod došao do vjere

- Narod u Izl 4,31:
- Došao do pouzdanja (bez prijedloga)
  - Mojsije se vratio u Egipat
  - Aronu sve iznio (4,28)
  - Aron izlaže starješinama,
Mojsije čini čudesa (30)
- → Vjera naroda (4,31):
- Klanjaju se Bogu
jer ih je *pohodio*

Vjernička zajednica

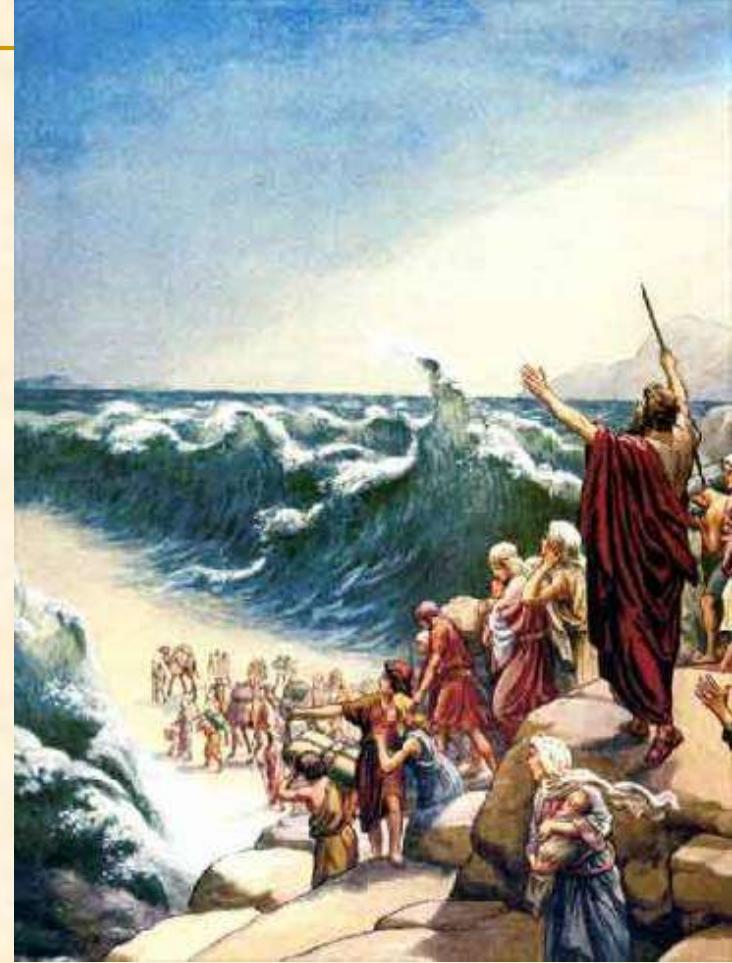

**Prijelaz preko Crvenoga mora
(Izl 14)**

Slika Izlaska – Otkupljenja

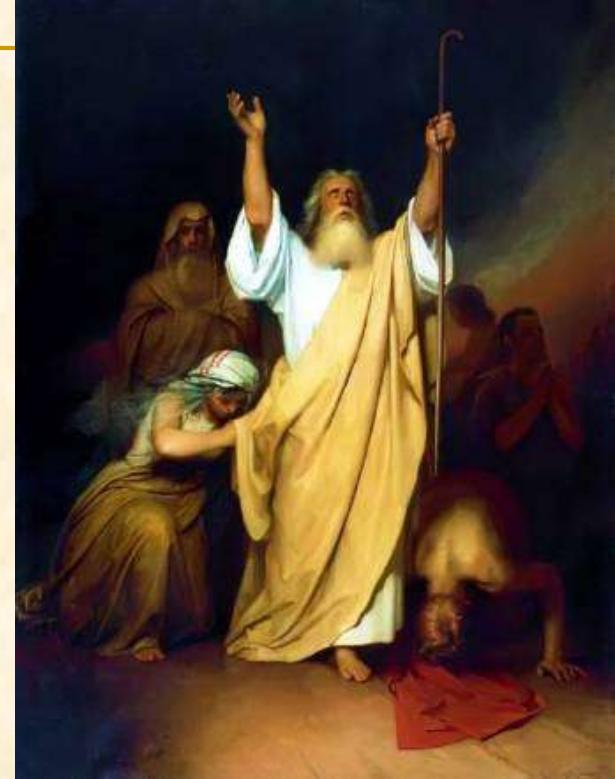
Put do vjere

- *Vjerovati, steći pouzdanje* (מְאמַן Izl 14,31)
- **Zajednica u Boga i Mojsija (usp. 4,1)**
  - Stanje u 14,10:
- **Velik strah (ירא), krik**
  - Izopačenje u 11s?
- **Egipat nema grobnih mjesta?**
Uzeo si nas da umremo u pustinji (11)
  - Bolje robovanje (12) – kajinovsko lutanje

Precizna pedagogija

- Mojsije: “Ne bojte se!”
(14,13 יְהֹוָה)
- – korijen problema iz v10 (**ירא**)
↔ protunapad, povlačenje, obrana
→ “pobojali se **יהוה**” (31)
- **יְשֻׁעָה jāšā‘ spasiti – usred voda**
  - Mojsijevo iskustvo u Izl 2 + **14,13.30; 15,2**
- “Gledajte *spasenje!*” (v13)
  - **יהוה** je *spasio* Izraela (v30)
  - “Postao mi je *spasenje*” (15,2)

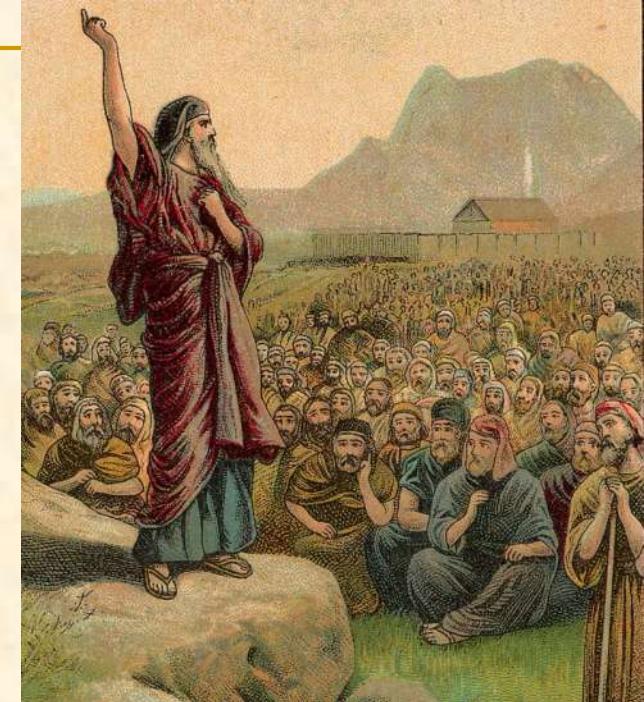
Na Sinaju

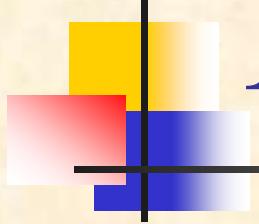
- Bog Mojsiju (Izl 19,9):
- Narod će zauvijek vjerovati u tebe
- Ponuda (19,5):
*Slušati moj glas,
čuvati moju obvezu*
– moji, svećenici, sveti
- Temelj povjerenja u Mojsija:
- “S tobom ću razgovarati i narod će to čuti”

Pridjevsko značenje

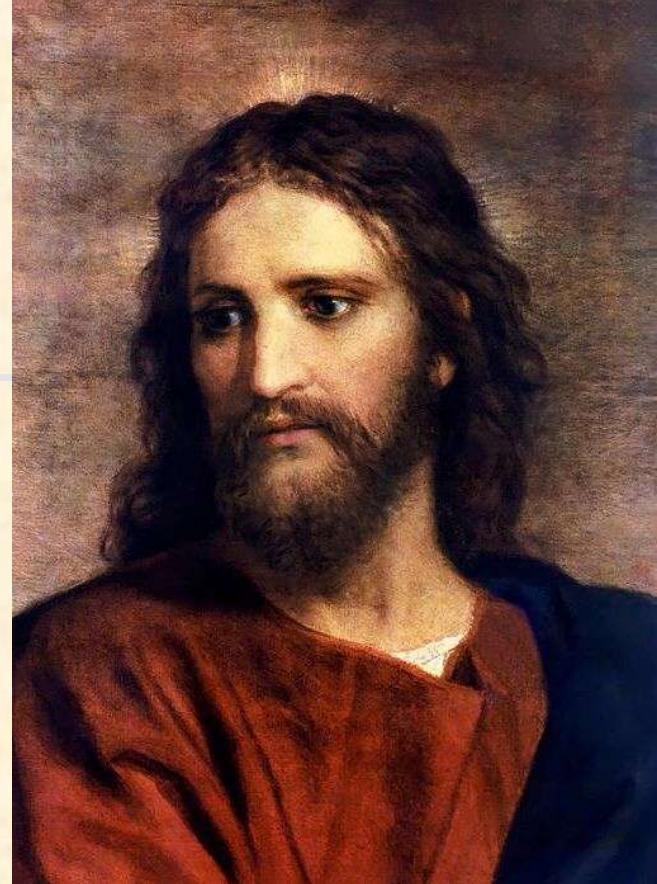
- Particip glagola (trpni oblik):
- A) za čovjeka:
- Božji govor kod bune u Br 12,7:
  - “U cijelom mojem domu on je vjeran (potvrdio se)”
- B) Mojsije o Bogu (Pnz 7,9):
  - Vjeran Bog
    - Objašnjenje:
  - Čuva Savez i milosrđe onima koji ga ljube

Moja vjera

- *Koje znakove mi je Bog dao na mojem životnom putu?*
- *Kakvo je moje povjerenje u bližnje?*
- *Koliko se znam osloniti na Gospodina?*

Obasjaj nas (Ps 67)

I. korizma; melodija: donje note

Musical notation for the song "Obasjaj nas". The melody is in G major (one sharp) and common time. The notes are primarily quarter notes and eighth notes. The lyrics are written below the notes, aligned with the melody. Chords indicated above the staff are E, H7, Cism, E, A, H7, and E.

O - bas - jaj   nas   Go - spo - di - ne   li - cem   svo - jim!